

①

Лимеси:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall \epsilon > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n \geq n_0 \Rightarrow |a_n - a| < \epsilon)$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall \epsilon > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n \geq n_0 \Rightarrow a_n > \epsilon)$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = -\infty \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall \epsilon > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n \geq n_0 \Rightarrow a_n < -\epsilon)$$

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = A \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall \epsilon > 0) (\exists \delta > 0) (\forall x \in D) (0 < |x - a| < \delta \Rightarrow |f(x) - A| < \epsilon)$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = A \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall \epsilon > 0) (\exists \delta > 0) (\forall x \in D) (x > \delta \Rightarrow |f(x) - A| < \epsilon)$$

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = +\infty \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall \epsilon > 0) (\exists \delta > 0) (\forall x \in D) (0 < |x - a| < \delta \Rightarrow f(x) > \epsilon)$$

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = -\infty \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall \epsilon > 0) (\exists \delta > 0) (\forall x \in D) (0 < |x - a| < \delta \Rightarrow f(x) < -\epsilon)$$

ДЕФИНИЦИЈА ЛИМЕСА НИЗА: Број a је лимес (с гранична вредност) низа a_n А К К О $(\forall \epsilon > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n \geq n_0 \Rightarrow |a_n - a| < \epsilon)$ $a = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n$

$|x - y|$ = растојање између a и b

$$|x - a| < \epsilon \Leftrightarrow -\epsilon < x - a < \epsilon \Leftrightarrow a - \epsilon < x < a + \epsilon \Leftrightarrow x \in (a - \epsilon, a + \epsilon)$$

$|a_n - a|$
 $(a - \epsilon, a + \epsilon)$ ϵ = околина тачке A

ТЕОРЕМА О ЛИМЕСУ ЗБИРА, ПРОИЗВОДА, КОЛИЧНИКА:

Ако су a_n и b_n конвергентни, $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$, $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = b$.

Тада је:

а) $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \pm b_n) = a \pm b$ б) $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) = a \cdot b$

в) $\lim_{n \rightarrow \infty} (c \cdot a_n) = c \cdot a, \forall c \in \mathbb{R}$

г) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{a}{b}$, ако је $b \neq 0$ и $b_n \neq 0, \forall n \in \mathbb{N}$

ТЕОРЕМА О КОНВЕРГЕНЦИЈИ МОНОТОННИХ НИЗОВА (2)

Сваки монотон и ограничен низ је конвергентан, прецизније:

1. ако је (a_n) растући и ограничен са десне стране, онда је $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \sup \{a_n : n \in \mathbb{N}\}$

2. ако је (a_n) опадајући и ограничен са леве стране онда је $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \inf \{a_n : n \in \mathbb{N}\}$

Доказ: $(a_n) \uparrow$, ограничен са десне, аксиома супремума $\Rightarrow \exists M = \sup \{a_n : n \in \mathbb{N}\}$

ϵ -карактеризација супремума $\Rightarrow (\exists n_0) M < \epsilon + a_{n_0}$
 $n \geq n_0 \Rightarrow \begin{cases} M < \epsilon + a_{n_0} \\ a_{n_0} \leq a_n \end{cases} \Rightarrow M < \epsilon + a_n$
 $0 \leq \underbrace{M - a_n}_{\downarrow} < \epsilon$

$n \geq n_0 \Rightarrow |a_n - M| < \epsilon$
 $\lim a_n = M$

* $(a_n) \uparrow$ и није ограничен са десне стране $\Rightarrow \lim a_n = +\infty$

Лем. Кошијев општи критеријум конвергенције

НИЗОВА: Низ (a_n) је Кошијев ако $(\forall \epsilon > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N})$
 $(\forall n, p \in \mathbb{N}) (n \geq n_0 \Rightarrow |a_{n+p} - a_n| < \epsilon)$

(1) Сваки Кошијев низ је ограничен

Доказ: $\epsilon = 1 (\exists n_0) (\forall n, p) (n \geq n_0 \Rightarrow |a_{n+p} - a_n| < 1)$

$n = n_0 : |a_{n_0+p} - a_{n_0}| < 1, \forall p \in \mathbb{N}$

$|x| - |y| \leq |x - y|$

$x = a_{n_0+p} \quad |a_{n_0+p}| < 1 + |a_{n_0}|, \forall p$

$y = a_{n_0} \quad |a_n| < 1 + |a_{n_0}|, \forall n \geq n_0 + 1$

$\alpha = \max \{ |a_1|, \dots, |a_{n_0}| \} \quad |a_n| < \alpha, \forall n = 1, 2, \dots, n_0$

$\beta = \max \{ \alpha, 1 + |a_{n_0}| \} \quad |a_n| \leq \beta, \forall n \in \mathbb{N}$

Низ је конвергентан ако је Кошијев.

Редови:

Деф. конвергенције реда: Ако низ S_n (n-та парцијална сума реда $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$) конвертира, онда кажемо да ред $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ конвертира и тада: $\sum_{n=1}^{\infty} a_n \stackrel{\text{def}}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} S_n$ зовемо сума реда. Ако низ S_n дивертира онда кажемо да ред $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ дивертира.

Теорема Кошијев (Даламберов) критеријум конвергенције реда:

Коши: Ред $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ је конвергентан ако $(\forall \epsilon > 0) (\exists N \in \mathbb{N}) (\forall n, p \in \mathbb{N}) (n \geq n_0 \Rightarrow |a_{n+1} + a_{n+2} + \dots + a_{n+p}| < \epsilon)$

Доказ: $S_n = \sum_{i=1}^n a_i$
 $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ конвер $\Leftrightarrow (S_n)$ конвер $\Leftrightarrow (S_n)$ је Кошијев низ
 $S_{n+p} - S_n = a_{n+1} + a_{n+2} + \dots + a_{n+p}$

Последица (Кошијев критеријум, апсолутно конвергентан)
 Ред $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ је апсолутно конвергентан ако $(\forall \epsilon > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n, p \in \mathbb{N}) (n \geq n_0 \Rightarrow |a_{n+1}| + |a_{n+2}| + \dots + |a_{n+p}| < \epsilon)$

Даламбер:

Нека је $a_n > 0, \forall n$
 а) Ако $\exists Q \in (0, 1)$ такво да је $\frac{a_{n+1}}{a_n} \leq Q$ за $\forall n \geq k, k \in \mathbb{N}$, онда је $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ конвергентан
 б) Ако је $\frac{a_{n+1}}{a_n} \geq 1$ за $\forall n \geq k, k \in \mathbb{N}$, онда је $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ дивергентан

Доказ: а) $Q = \frac{Q^{n+1}}{Q^n} \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} \leq \frac{Q^{n+1}}{Q^n}$
 $0 < Q < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} Q^n$ конв. $\} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ конв.

б) $\frac{a_{n+1}}{a_n} \geq 1$
 $\sum_{n=1}^{\infty} 1$ див $\} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ дивертира

ЛАЙБНИЦОВ КРИТЕРИЈУМ

④

Нека је : 1) $a_n \geq 0$

2) $(a_n) \downarrow$

3) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$

Тогда је $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} a_n$ конвергентан

АЛТЕРНИРАЈУЋИ (АЛТЕРНАТИВНИ) РЕД : је

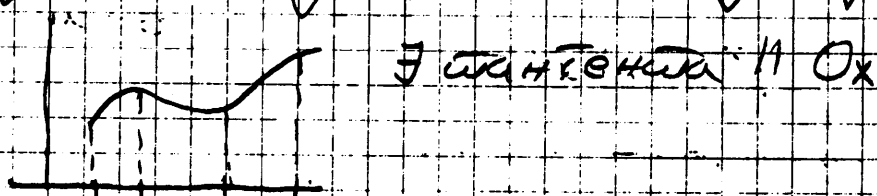
ред облика $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} a_n$ где су
 $a_n > 0$ за $\forall n$ ($\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n a_n, a_n > 0$).

АБСОЛУТНА И УСЛОВНА КОНВЕРГЕНЦИЈА РЕДА

Заб: Ред $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ је апсолутно конвергентан
ако је ред $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ конвергентан

Заб: Ред $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ је условно конвергентан
ако је $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ дивергентан

Т. Ферма о средњој вредности: Нека је f непрекидна на затвореном интервалу $[a, b]$ и нека у тачки $c \in (a, b)$ има најмању или највећу вредност. Ако је диференцијабилна у тачки c онда је $f'(c) = 0$

Доказ: у c $f'(c) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(c+h) - f(c)}{h} \begin{matrix} \leq 0 \\ \geq 0 \end{matrix}$

$$f'_-(c) \geq 0$$

$$f'_+(c) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(c+h) - f(c)}{h} \leq 0$$

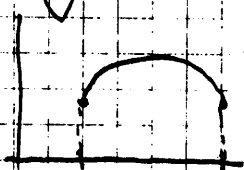
$$f'_+(c) \leq 0$$

$$0 \leq f'_-(c) = f'(c) = f'_+(c) \leq 0$$

$$\Downarrow$$

$$f'(c) = 0$$

Т. Ролана о средњој вредности: Нека је f непрекидна на $[a, b]$ на (a, b) и нека је $f(a) = f(b)$. Тада $\exists c \in (a, b)$ такво да је $f'(c) = 0$

Доказ $\Rightarrow \exists \alpha, \beta \in [a, b]$ у α $\max f$, у β $\min f$

$$1^\circ \{ \alpha, \beta \} = \{ a, b \} \quad x \in [a, b]$$

$$f(\beta) \leq f(x) \leq f(\alpha)$$

$$f(a) = f(b) \Rightarrow f(\alpha) = f(\beta) \quad \left. \begin{matrix} f(x) = f(\alpha) = f(\beta) \\ f'(x) = 0 \end{matrix} \right\} f(x) = f(\alpha) = f(\beta) = \text{const}$$

$$f'(x) = 0 \quad \forall x \in (a, b)$$

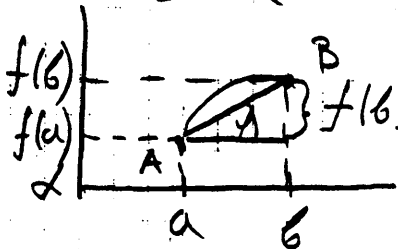
$$2^\circ \{ \alpha, \beta \} \neq \{ a, b \}$$

Бар један од α, β је у (a, b) . $\forall \eta$ означимо са c $f'(c) = 0$

Т. ДАГРАННОВА О СРЕДНОЈ ВРЕДНОСТИ: Нека је ⑥

ф-ја f непрекидна на $[a, b]$ и диференцијабилна на (a, b) . Тада $\exists c \in (a, b)$ такво да је

$$\frac{f(b) - f(a)}{b - a} = f'(c)$$

$$\operatorname{tg} \varphi = \frac{f(b) - f(a)}{b - a}$$

$$f'(c) = \operatorname{tg} \alpha \quad \alpha = \varphi$$

шерема каже да постоји тангента паралелна са сечицом АВ

$$AB: y - f(a) = \frac{f(b) - f(a)}{b - a} (x - a)$$

$$y = f(a) + \frac{f(b) - f(a)}{b - a} (x - a)$$

полном првог степена \Rightarrow

он је свуда непрекидан и свуда диференцијабилан на \mathbb{R}

$$g(x) = f(x) - y$$

$g(x)$ непрекидна на $[a, b]$
 $g(x)$ је диференцијабилна на (a, b)

$$\Rightarrow \exists c \in (a, b) g'(c) = 0$$

$$g(a) = 0$$

$$g(b) = 0$$

$$g'(x) = f'(x) - y' = f'(x) - \frac{f(b) - f(a)}{b - a}$$

$$g'(c) = 0 \Rightarrow f'(c) - \frac{f(b) - f(a)}{b - a} = 0$$

Последица: Нека је I било какав интервал и нека је $f'(x) = 0$ за $\forall x \in I$. Тада $\exists k \in \mathbb{R}$ такво да је $f(x) = k, \forall x \in I$ ил. f је const на I .

Доказ: Уочимо било где $a \in I$ (подрини на $[a, x]$)
 $x \in I, a < x$ $[a, x]$ f је диференцијабилна на $[a, x] \Rightarrow f$ је непрекидна на $[a, x]$ ($\exists c \in (a, x)$) $\frac{f(x) - f(a)}{x - a} = f'(c) = 0 \Rightarrow f(x) = f(a) = k$
 Ако је $x < a$ следемо интервал $[x, a]$

2
Т КОШИЦЕВА О СРЕДНОЈ ВРЕДНОСТИ: Нека су f и g непрекидне на $[a, b]$ диференцијабилна на (a, b) и нека је $g'(x) \neq 0$ за $\forall x \in (a, b)$. Тада $\exists c \in (a, b)$ такво да је
$$\frac{f(b) - f(a)}{g(b) - g(a)} = f'(c)$$

Доказ:

$$F(x) = f(x) - f(a) - \frac{f(b) - f(a)}{g(b) - g(a)} (g(x) - g(a))$$

$F(x)$ је непрекидна на $[a, b]$, диференцијабилна на (a, b)

$F(a) = 0$
 $F(b) = 0$ \Rightarrow Ролва теорема
 $(\exists c \in (a, b)) F'(c) = 0$

$$F'(x) = f'(x) - \frac{f(b) - f(a)}{g(b) - g(a)} g'(x)$$

$$0 = f'(c) - \frac{f(b) - f(a)}{g(b) - g(a)} g'(c) \quad /: g'(c) \neq 0$$

Ако би било $g(a) = g(b) \stackrel{p.a.}{\Rightarrow} (\exists d \in (a, b)) g'(d) = 0$

МОНОТОНОСТ ФУНКЦИЈЕ

Зем: Нека $f: D_f \rightarrow \mathbb{R}$ и нека је $S \subset D_f$ тада кажемо да је f :

1) расијута (монотон) на сегменту S ако је
 $(\forall x_1, x_2 \in S) \quad x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) < f(x_2)$

2) неослађујући (монотон) на сегменту S ако је
 $(\forall x_1, x_2 \in S) \quad x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) \leq f(x_2)$

3) ослађујући —||— $x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) > f(x_2)$

4) нерасијута —||— $x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) \geq f(x_2)$

Т. Нека је f ја диференцијабилна на (a, b) , тада ⁸
 важи: 1° Ако је $f'(x) > 0 \forall x \in (a, b)$ тада је f растућа на (a, b)
 2° Ако је $f'(x) \geq 0 \forall x \in (a, b)$ — " — не опадајућа
 3° Ако је $f'(x) < 0$ — " — опадајућа
 4° Ако је $f'(x) \leq 0$ — " — нерастућа

Т. Локални мин/макс. Тачка x_0 је локална
 локални максимума (односно локални минимум)
 ако је f ако постоји $\varepsilon > 0$ такво да је $f(x) \leq f(x_0)$
 (односно $f(x) \geq f(x_0)$) за $\forall x \in (x_0 - \varepsilon, x_0 + \varepsilon)$ x_0 је
 локална локални екстремум ако је x_0 локална
 локални максимума или локални минимум

Конвексност функције

диф. функција f је конвексна (односно конкавна)
 на интервалу

Т. ако:

$$(\forall x_1, x_2 \in I) / (\forall r_1, r_2 \in [0, 1]) / (r_1 + r_2 = 1) \Rightarrow f(r_1 x_1 + r_2 x_2) \leq r_1 f(x_1) + r_2 f(x_2)$$

$$f \cup I \text{ конвексна (односно } f(r_1 x_1 + r_2 x_2) \geq r_1 f(x_1) + r_2 f(x_2))$$

$f \cap I$ конкавна

Превозна тачка нека је f непрекидна у $a \in (x_0)$
 и нека у интервалима $(x_0 - \delta, x_0)$ и $(x_0, x_0 + \delta)$ има
 различиту конвексност тада се $M_0(x_0, f(x_0))$
 назива превозна тачка графика $y = f(x)$.

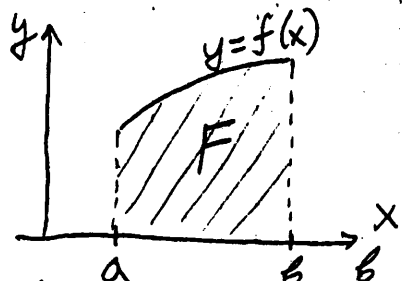
АСИМПТОТЕ:

1° Ако је $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = +\infty$ (или $-\infty$) или је $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = +\infty$ (или $-\infty$) тада се права $x = a$ назива се вертикална асимптота ср-је f

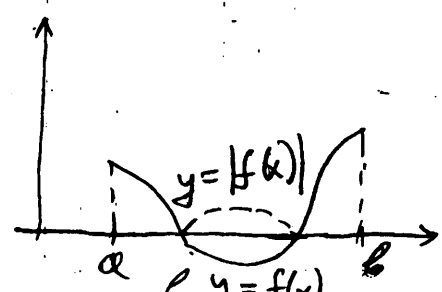
2° Ако је $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = b$ или $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = b$ тада се права $y = b$ назива хоризонтална асимптота ср-је f .

3° Ако је $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} [f(x) - (mx + n)] = 0$, тада се права $y = mx + n$ назива коса асимптота ср-је f када $x \rightarrow +\infty$ ($-\infty$)

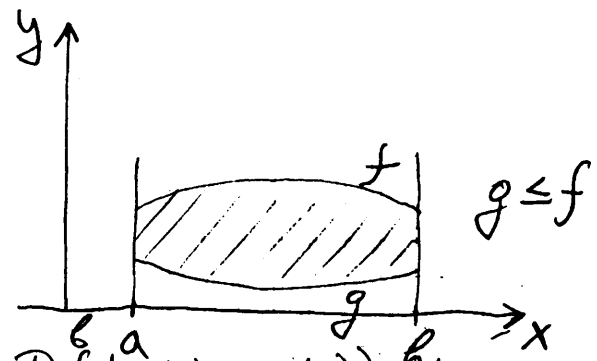
ПОВРШНА РАВНЕ ФИГУРЕ

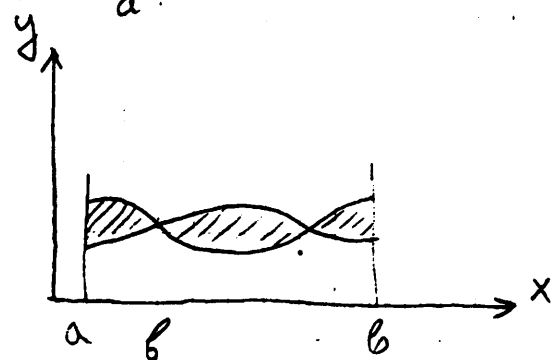
$$f \geq 0 \Rightarrow P(F) = \int_a^b f(x) dx$$

$$P = \int_a^b |f(x)| dx$$

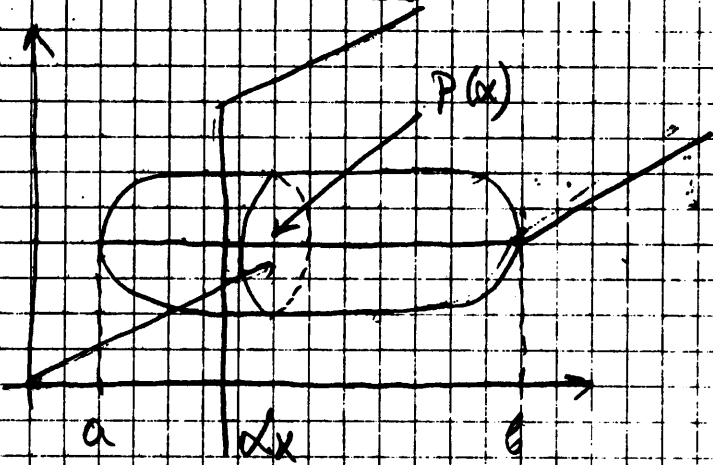
$$P = \int_a^b (f(x) - g(x)) dx$$

$$P = \int_a^b |f(x) - g(x)| dx$$

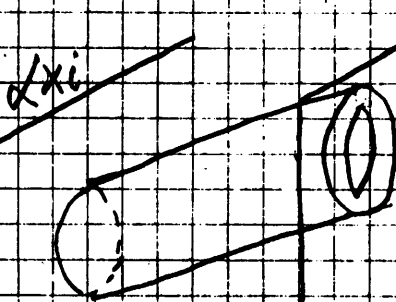
3 ЗАПРЕМИНА ТЕЛА

19

P - непрекидна на $[a, b]$

$$a = x_0 < x_1 < \dots < x_n = b$$

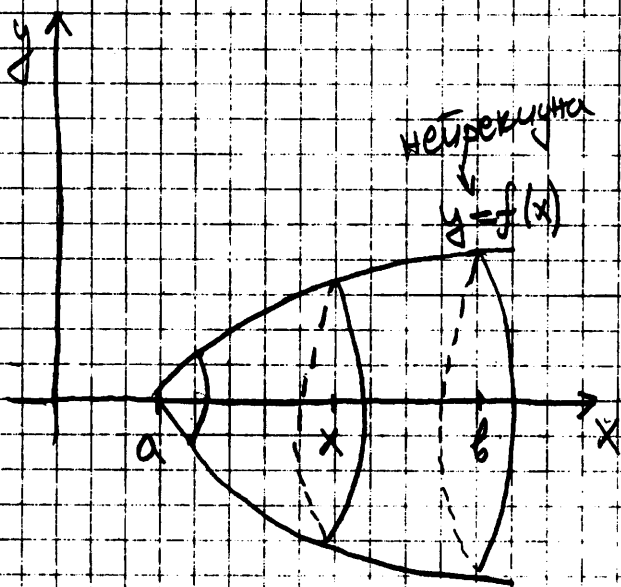
$$V_i = B_i \cdot A_i = P(x_i) \Delta x_i$$

$$V \approx \sum_{i=0}^{n-1} V_i = \sum_{i=0}^{n-1} P(x_i) \Delta x_i =$$

$$= S/P, \{x_i\}, \{x_i\}$$

$$V = \lim_{(n) \rightarrow \infty} S/P, \{x_i\}, \{x_i\}$$

$$V = \int_a^b P(x) dx$$

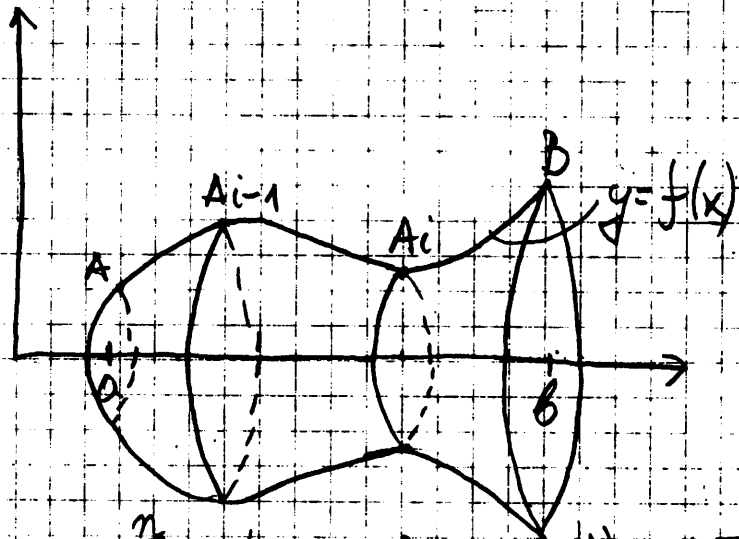
$$r = |f(x)|$$

$$P(x) = \pi r^2 = \pi f^2(x)$$

$$V = \pi \int_a^b f^2(x) dx$$

ПОВРШИНА РОТАЦИОННЕ ПОВРШИ

(11)

$$M \approx \sum_{i=1}^n \pi (f(x_{i-1}) + f(x_i)) \cdot \sqrt{(A_{i-1}A_i)^2} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow M = 2\pi \sum_{i=1}^n \underbrace{\frac{f(x_{i-1}) + f(x_i)}{2}}_{\approx f(\xi_i)} \cdot \sqrt{1 + f'^2(\xi_i)} \Delta x_i$$

$$\approx f(\xi_i) (\lambda(\pi) \rightarrow 0)$$

$$\Rightarrow \boxed{M = 2\pi \int_a^b f(x) \sqrt{1 + f'^2(x)} dx}$$

Неопређен интеграл

(12)

Теор. Функција F је примитивна функција од f на интервалу I (било какав интервал) ако је $F'(x) = f(x), \forall x \in I$.

Деф. Неопређен интеграл од f на интервалу I је скуп свих примитивних функција од f на интервалу I .

означава $\int f(x) dx = \text{скуп}$ примитивних функција

$$\int f(x) dx = \text{скуп} \left\{ F(x) + C : C \in \mathbb{R}, F'(x) = f(x), \forall x \in I \right\}$$

константна интеграција је

$$\int f(x) dx = F(x) + C$$

Особине:

Теор. Ако f има примитивну функцију, онда је $(\int f(x) dx)' = f(x)$ на интервалу I .

Доказ: $(\int f(x) dx)' = (F(x) + C)' = F'(x) = f(x)$

Теорем. Ако је f диференцијабилна на I , онда је

$$\int f'(x) dx = f(x) + C, \text{ на } I$$

Доказ: $(f(x) + C)' = f'(x)$

Теорем. Нека функције f и g имају примитивне функције на интервалу I . Тада је:

а) $\int (f(x) \pm g(x)) dx = \int f(x) dx \pm \int g(x) dx$

б) $\int (a \cdot f(x)) dx = a \int f(x) dx, \forall a \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ на интервалу I

Доказ: а) F примитивна за f на I

G — " — " — " за g на I

$$(F \pm G)' = F' \pm G' = f \pm g; F \pm G \text{ је примитивна за } f \pm g$$

$$\int (f \pm g) dx = F \pm G + C = F \pm G + (C_1 \pm C_2) = (F + C_1) \pm (G + C_2) =$$

$$= \int f dx \pm \int g dx$$

б) F примитивна за f на I $(aF)' = aF' = af$ aF је примитивна за af

$$\int (af) dx = aF + C_1 = a(F + \frac{C_1}{a}) = a(F + C) = a \int f dx$$

ОПРЕЂЕН ИНТЕГРАЛ

Деф. Подела интервала $[a, b]$ је било који коначан скуп тачака $\{x_0, x_1, \dots, x_n\}$ таквих да је $a = x_0 < x_1 < x_2 < \dots < x_n = b$

P - скуп свих подела интервала $[a, b]$

$\Delta x_i = x_{i+1} - x_i$ дужина $[x_i, x_{i+1}]$

Π - било која подела $\Pi \in P$

$\Pi = \{x_0, x_1, \dots, x_n\}$

$\lambda(\Pi) = \max \Delta x_i \quad i = 0, 1, \dots, n-1$

Деф. Избор тачака за дату поделу $\Pi = \{x_0, x_1, \dots, x_n\}$ је било који скуп тачака $\{\xi_0, \xi_1, \dots, \xi_{n-1}\}$ таквих да је $\xi_i \in [x_i, x_{i+1}] \quad i = 0, 1, \dots, n-1$

Деф. Број I је одређен интеграл од f је f на интервалу $[a, b]$ ако

$$(\forall \epsilon > 0) (\exists \delta > 0) (\forall \Pi \in P) (\forall \xi \in \xi \Pi) (\lambda(\Pi) < \delta \Rightarrow |I - S(f, \Pi, \xi)| < \epsilon)$$

кратко:

$$I = \lim_{\lambda(\Pi) \rightarrow 0} S(f, \Pi, \xi)$$

или се: $I = \int_a^b f(x) dx$

a, b - граница интеграла је

Деф. Функција f је интегрална на интервалу $[a, b]$ ако постоји $\int_a^b f(x) dx$

Метод ПАРЦИЈАЛНЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

(15)

Тео: Нека су f и g диференцијабилне на интервалу I . Ако једна од функција $f'(x)/g(x)$, $f(x) \cdot g'(x)$ има примитивну функцију на I , онда и друга има примитивну функцију на I :

$$\int f(x) \cdot g'(x) dx = f(x)g(x) - \int f'(x)g(x) dx$$

Доказ: $(f \cdot g)' = f'g + fg'$
 fg - примитивна

$$f \cdot g' = (f \cdot g)' - f'g$$

$$\int fg' = \int ((f \cdot g)' - f'g) dx = \int (f \cdot g)' dx - \int f'g dx = f \cdot g - \int f'g dx$$

Метод ЗАМЕНЕ I, J - интервали који се не сече на тачку

Тео: Нека је $\varphi: J \rightarrow \mathbb{R}$ диференцијабилна функција на J , $I = \varphi(J)$ и нека је $\int f(x) dx = F(x) + C$ на I .

Тада је $\int f(\varphi(t)) \varphi'(t) dt = F(\varphi(t)) + C$ на J ($x = \varphi(t)$)

Доказ: $F'(x) = f(x)$, $\forall x \in I$

$$(F(\varphi(t)))' = F'(\varphi(t)) \cdot \varphi'(t) = f(\varphi(t)) \cdot \varphi'(t)$$

Теор. (главна теорема) Нека је f ограничена ⁽¹⁴⁾ на $[a, b]$ онда су следећа изјаве еквивалентне:

- a) f је интеграбилна на $[a, b]$
- б) $(\forall \epsilon > 0) (\exists \delta > 0) (\forall \pi \in \mathcal{P}) (\lambda(\pi) < \delta \Rightarrow \bar{S}(f, \pi) - \underline{S}(f, \pi) < \epsilon)$
- в) $(\forall \epsilon > 0) (\exists \pi \in \mathcal{P}) \bar{S}(f, \pi) - \underline{S}(f, \pi) < \epsilon$
- г) $\underline{I} = \bar{I}$

Ако је испуњен било који од наведених услова онда је: $\int_a^b f(x) dx = I = \bar{I}$

Теор. (интеграбилне функције) Клисе

- a) Ако је f непрекидута на $[a, b]$, онда је f интеграбилна на $[a, b]$
- б) Ако је f ограничена на $[a, b]$ и ако има највише коначно много тачака прекида на $[a, b]$ онда је f интеграбилна на $[a, b]$
- в) Ако је f монотонна на $[a, b]$ онда је f интеграбилна на $[a, b]$.

Зер. 1. $\int_a^a f(x) dx \stackrel{\text{def}}{=} 0$

2. $\int_b^a f(x) dx \stackrel{\text{def}}{=} - \int_a^b f(x) dx \quad (a < b)$

Непрекидност функције

16

Нека је $x_0 \in D$ тачка на граничној скупи D . Функција f је непрекидна у тачки x_0 ако је $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$. Функција f је непрекидна на скупу $S \subset D$ ако је f непрекидна у свакој тачки скупа S .

Пример условно конвергентног реда

$$1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \frac{1}{5} - \dots = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n}$$

Пример апсолутно конвергентног реда

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{2^n}$$

КАРАКТЕРИСТИЧНЕ

ГРАНИЧНЕ ВРЕДНОСТИ

1) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$

2) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = e$ 10) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin x}{x} = 1$

3) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)}{x} = 1$

4) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - 1}{x} = \ln a$

5) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = 1$

6) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^x - 1}{x} = x$

7) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2} = \frac{1}{2}$

8) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan x}{x} = 1$

9) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arctan x}{x} = 1$

НЕСВОЈСТВЕНИ ИНТЕГРАЛ

1) $\int_a^b f(x) dx = \lim_{b \rightarrow \infty} \int_a^b f(x) dx$

2) $\int_{-\infty}^b f(x) dx = \lim_{a \rightarrow -\infty} \int_a^b f(x) dx$

3) $\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx =$

$$= \lim_{a \rightarrow -\infty} \int_a^c f(x) dx + \lim_{b \rightarrow \infty} \int_c^b f(x) dx$$

ОСНОВНЕ ОСОБИНЕ ОДРЕЂЕНОГ ИНТЕГРАЛА 17

Теор. Ако су f и g интегралне на $[a, b]$,
онда је:

$$а) \int_a^b (f(x) \pm g(x)) dx = \int_a^b f(x) dx \pm \int_a^b g(x) dx$$

$$б) \int_a^b k \cdot f(x) dx = k \int_a^b f(x) dx, \forall k \in \mathbb{R}$$

Теор. Ако је $a < c < b$ и ако је f интегрална на $[a, c]$
и на $[c, b]$ онда је f интегрална на $[a, b]$ и

$$\int_a^b f(x) dx = \int_a^c f(x) dx + \int_c^b f(x) dx$$

Теор. Ако је f интегрална на интервалу који садржи
тачке a, b и c онда је $\int_a^c f(x) dx = \int_a^b f(x) dx + \int_b^c f(x) dx$

Теор. Ако је f интегрална на $[a, b]$ и ако је
 $[c, d] \subset [a, b]$ онда је f интегрална на $[c, d]$

Теор. Нека су f и g интегралне на $[a, b]$ онда:

$$а) \text{ ако је } f \geq 0 \text{ на } [a, b] \text{ онда је } \int_a^b f(x) dx \geq 0$$

$$б) \text{ ако је } f(x) \leq g(x) \text{ на } [a, b] \text{ онда је } \int_a^b f(x) dx \leq \int_a^b g(x) dx$$

$$в) \left| \int_a^b f(x) dx \right| \leq \int_a^b |f(x)| dx$$

$$г) \left| \int_a^b f(x) dx \right| \leq M(b-a), M = \sup_{x \in [a, b]} |f(x)|$$

Теор. О средњој вредности интеграла рачунамо. Ако
је f интегрална на $[a, b]$ онда постоји $M \in [m, M]$

где је $m = \inf_{x \in [a, b]} f(x)$, $M = \sup_{x \in [a, b]} f(x)$, такво да је
 $\int_a^b f(x) dx = M(b-a)$. Ако је f непрекидна на $[a, b]$
онда $\exists c \in [a, b]$ такво да је $\int_a^b f(x) dx = f(c)(b-a)$

НОУТН-ЛАГРАНЖОВА ФОРМУЛА

18

Ако је f непрекидна на $[a, b]$ и ако је F било која примитивна ср-ја за f на $[a, b]$ онда је $\int_a^b f(x) dx = F(b) - F(a)$

Доказ: Φ - примитивна функција
 $\exists \text{ const } C \quad \Phi(x) = F(x) + C, \quad \forall x \in [a, b]$

$$x = a: \Phi(a) = F(a) + C$$

$$\int_a^b f(t) dt = 0 \quad (\text{из } \Phi(x) = \int_a^x f(t) dt)$$

$$C = -F(a)$$

$$\Phi(x) = F(x) - F(a)$$

$$x = b$$

$$\Phi(b) = F(b) - F(a)$$

$$\int_a^b f(t) dt = \int_a^b f(x) dx$$

$$F(x) \Big|_a^b = F(b) - F(a)$$

$$\int_a^b f(x) dx = F(x) \Big|_a^b$$

ДИФЕРЕНЦИЈАБИЛНОСТ ФУНКЦИЈЕ

Def. Нека је $x_0 \in D$ тачка нотоплавања скупа D функција f је диференцијабилна у тачки x_0 ако \exists број A и $\forall \epsilon > 0$ $\exists \delta > 0$ такви да је $f(x+h) - f(x) = Ah + \epsilon(h) \cdot h$, за $\forall h$ за које је $x+h \in D$ и $\lim_{h \rightarrow 0} \epsilon(h) = 0$

$A \cdot h =$ диференцијал \forall је f у x_0 ознака:
 $df(x_0, h) = df(x_0)$

$$df(x_0) = A \cdot h$$

ДЕФИНИЦИЈА ИЗВОДА

Нека је $x_0 \in D$ тачка нотоплавања скупа D . Ако \exists (коначан $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0+h) - f(x_0)}{h}$) онда овај лимес зовемо извод \forall је $f: D \rightarrow \mathbb{R}$ у тачки x_0 .

ОЗНАКА $f'(x_0) = \frac{df}{dx}(x_0)$

$$f'(x_0) \stackrel{\text{def}}{=} \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0+h) - f(x_0)}{h}$$

e^{2x} ; $\sin 2x$; $\ln x$; x^n ; 2^x ; $\cos 2x$ 20

$$\textcircled{*} (e^{2x})' = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{e^{2 \cdot (x+h)} - e^{2x}}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{e^{2x} (e^{2h} - 1)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{2e^{2x} \cdot \frac{e^{2h} - 1}{2h}}{1} = \lim_{h \rightarrow 0} 2e^{2x} = 2e^{2x}$$

$$\textcircled{*} (\sin x)' = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{2 \sin \frac{2x+2h+2x}{2} \cdot \cos \frac{2x+2h+2x}{2}}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{2 \cdot \sin h \cdot \cos(4x+2h)}{h} = 2 \cos 2x$$

$$\textcircled{*} (\ln x)' = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\ln(x+h) - \ln(x)}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\ln \frac{x+h}{x}}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\ln(1 + \frac{h}{x})}{h} \cdot \frac{x}{x} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{1}{x} \cdot \frac{\ln(1 + \frac{h}{x})}{\frac{h}{x}} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{1}{x} = \frac{1}{x}$$

$$\textcircled{*} (x^n)' = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \frac{(x+h)^n - x^n}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{x^n + n \cdot x^{n-1} \cdot h + \dots + \binom{n}{n} h^n - x^n}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \left(n \cdot x^{n-1} + \binom{n}{2} x^{n-2} h + \dots + \binom{n}{n} h^{n-1} \right) =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{2^x \cdot (2^h - 1)}{h} = 2^x \ln 2$$

$$\textcircled{*} (2^x)' = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{2^{(x+h)} - 2^x}{h} = 2^x$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{2^x \cdot (2^h - 1)}{h} = 2^x \ln 2$$

$$\textcircled{*} (\cos 2x)' = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\cos 2(x+h) - \cos 2x}{h}$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{-2 \sin \frac{2x+2h+2x}{2} \cdot \sin \frac{2x+2h-2x}{2}}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{-2 \sin(2x+h) \sin h}{h} = -2 \sin 2x$$

$$\sin(x \pm 3) = \sin x \cos 3 \pm \cos x \sin 3$$

$$\cos(x \pm 3) = \cos x \cos 3 \mp \sin x \sin 3$$

$$\sin x - \sin 3 = 2 \cos \frac{x+3}{2} \sin \frac{x-3}{2}$$

$$\cos x - \cos 3 = -2 \sin \frac{x+3}{2} \sin \frac{x-3}{2}$$

$\text{tg } x, \text{ctg } x, \sqrt{x}$

$$\textcircled{*} (\text{tg } x)' = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\text{tg}(x+h) - \text{tg } x}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{\sin(x+h)}{\cos(x+h)} - \frac{\sin x}{\cos x}}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sin(x+h) \cos x - \cos(x+h) \sin x}{\cos(x+h) \cos x \cdot h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sin(x+h-x)}{h \cos(x+h) \cos x} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sin h}{h} \cdot \frac{1}{\cos(x+h) \cos x} =$$

$$= \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$\begin{aligned}
 \textcircled{*} (\operatorname{ctg})' &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \frac{\operatorname{ctg}(x+h) - \operatorname{ctg} x}{h} = 22 \\
 &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{\cos(x+h)}{\sin(x+h)} - \frac{\cos x}{\sin x}}{h} = \frac{\frac{\cos(x+h)\sin x - \sin(x+h)\cos x}{\sin(x+h)\sin x}}{h} = \\
 &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{\sin x \cos(x+h) - \cos x \sin(x+h)}{\sin(x+h)\sin x}}{\frac{h}{1}} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sin(x-h-x)}{\sin(x+h)\sin x \cdot h} = \\
 &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sin(-x)}{\sin(x+h)\sin x} = -\frac{1}{\sin^2 x}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \textcircled{*} (\sqrt{x})' &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+h} - \sqrt{x}}{h} \cdot \frac{\sqrt{x+h} + \sqrt{x}}{\sqrt{x+h} + \sqrt{x}} = \\
 &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(\sqrt{x+h})^2 - (\sqrt{x})^2}{(\sqrt{x+h} + \sqrt{x})h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{x+h-x}{(\sqrt{x+h} + \sqrt{x})h} = \\
 &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{1}{\sqrt{x+h} + \sqrt{x}} = \frac{1}{2\sqrt{x}}
 \end{aligned}$$

НЕСВОЈСТВЕНИ ИНТЕГРАЛ

Нека је f непрекидна на $[a, b]$, $b > 0$ онда је:

$\int_a^{+\infty} f(x) dx \stackrel{\text{def}}{=} \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_a^b f(x) dx$, ако постоји $\lim_{b \rightarrow +\infty} \int_a^b f(x) dx$

Лимес у овом случају кажемо да је $\int_a^{+\infty} f(x) dx$ конвергентан, а ако лимес не постоји или

је $+\infty$, кажемо да овај интеграл дивергира

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f(x) dx \stackrel{\text{def}}{=} \int_{-\infty}^0 f(x) dx + \int_0^{+\infty} f(x) dx$$

ако оба

интеграла постоје на десној страни.

ТЕЗЛОРОВ ПОЛИНОМ (ТКАНОВ И ЛАГРАНЖЕВ ОСТАТАК)

$$f(x_0+h) \approx f(x_0) + f'(x_0) \cdot h$$

$$f(x) \approx f(x_0) + f'(x_0) \cdot (x-x_0)$$

теор. Нека је функција f n -пута диференцијабилна у тачки x_0 . Тада се полином $T_n(x) = f(x_0) + \frac{f'(x_0)}{1!} (x-x_0) + \dots + \frac{f^{(n)}(x_0)}{n!} (x-x_0)^n$

зове се ТЕЗЛОРОВ ПОЛИНОМ n -ТОГ СТЕПЕНА функције f у тачки x_0 .

$$f(x) = T_n(x) + R_n(x) \rightarrow \text{ТЕЗЛОРОВА ФОРМУЛА}$$

$$R_n(x) = f(x) - T_n(x) \rightarrow n\text{-ТИ ОСТАТАК}$$

ТКАНОВ ОСТАТАК

теор. Нека $\exists f^{(n-1)}$ у некој ϵ -околини тачке x_0 и нека $\exists f^{(n)}(x_0)$ и нека је $x_0 = 0$, тада је

$$f(x) = f(x_0) + \frac{f'(x_0)}{1!} (x-x_0) + \dots + \frac{f^{(n)}(x_0)}{n!} (x-x_0)^n + \underbrace{\delta((x-x_0)^n)}_{\text{ОСТАТАК } x \rightarrow x_0}$$

$$f(x) = f(0) + \frac{f'(0)}{1!} x + \dots + \frac{f^{(n)}(0)}{n!} x^n + \delta((x)^n) \rightarrow x \rightarrow 0$$

ЛАГРАНЖЕВ ОСТАТАК

теор. Нека је $f^{(n)}$ непрекидна на $[a, b]$, нека постоји $f^{(n+1)}$ на (a, b) и нека је $x_0 \in [a, b]$ тада за $\forall x \in [a, b]$ $\exists c$ између x_0 и x , такво да је:

$$f(x) = f(x_0) + \frac{f'(x)}{1!} (x-x_0) + \dots + \frac{f^{(n)}(x_0)}{n!} (x-x_0)^n + \underbrace{\frac{f^{(n+1)}(c)}{(n+1)!} (x-x_0)^{n+1}}_{\text{ОСТАТАК}}$$

МАКЛОРЕНОВА ФОРМУЛА

24

$$x_0 = 0$$

$$M(x) = f(0) + \frac{f'(0)}{1!}x + \frac{f''(0)}{2!}x^2 + \dots + \frac{f^{(n)}(0)}{n!}x^n + \frac{f^{(n+1)}(\theta x)}{(n+1)!}x^{n+1}$$

$$1^\circ e^x = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \frac{x^4}{4!} + \dots + \frac{x^n}{n!}$$

$$2^\circ \ln x = x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \frac{x^7}{7!} + o(x^2)$$

$$3^\circ \cos x = 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!} + o$$

$$4^\circ \ln(1+x) = x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4} + \frac{x^5}{5}$$

$$5^\circ (1+x)^a = \binom{a}{0} + \binom{a}{1}x + \binom{a}{2}x^2 + \binom{a}{3}x^3$$

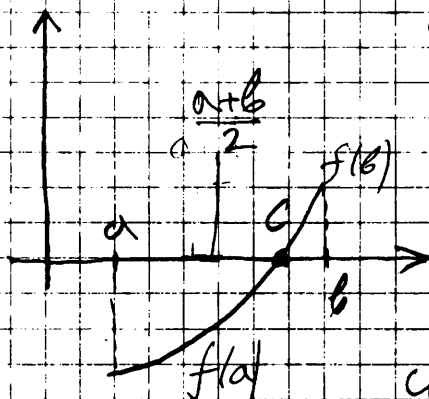
$$6^\circ (1+x)^x = 1 + x + \frac{x \cdot (x-1)}{2}x^2 + \frac{x}{3}x^3 + \frac{x(x-1)}{4} + \frac{x^5}{5}$$

БОЛЦАНО - КОШИЦЕВА ТЕОРЕМА

215

Тео. Функција f је непрекидна на интервалу $[a, b]$. Ако је $f(a) \cdot f(b) < 0$ онда постоји $c \in (a, b)$ таква да је $f'(c) = 0$.

ДОКАЗ:

$f(a) < 0, f(b) < 0$. На једном од интервала $[a, \frac{a+b}{2}]$, $[\frac{a+b}{2}, b]$

функција сигурно мења знак и одј интервал

означавамо са $[a_1, b_1]$ $f(a_1) < 0$

и $f(b_1) > 0$ $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = c$,

$c \in (a, b)$.

$f(c) = \lim_{n \rightarrow \infty} f(a_n), f(c) \leq 0$

$f(c) = \lim_{n \rightarrow \infty} f(b_n), f(c) \geq 0$ } $f(c) = 0$

Тео. Нека је f непрекидна на интервалу $[a, b]$ и нека је c између $f(a)$ и $f(b)$ ($f(a) < c < f(b)$) онда постоји $c \in [a, b]$ таква да је $f(c) = c$.

БОЛЦАНО - ВАЈШЕРТАС ТЕОРЕМА

Тео. 1) Ако је f непрекидна f -ја на затвореном интервалу $[a, b]$ онда је f ограничена на том интервалу.

2) Ако f -ја непрекидна на $[a, b]$, онда постоје c и d ($c, d \in [a, b]$) таква да је:

$$f(c) = \sup \{ f(x) / x \in [a, b] \} (= \max f(x), x \in [a, b])$$

$$f(d) = \inf \{ f(x) / x \in [a, b] \} (= \min f(x), x \in [a, b])$$

$$\int a \arctan x \, dx \Rightarrow \quad u = a \arctan x \quad du = \frac{dx}{1+x^2} \quad 26$$

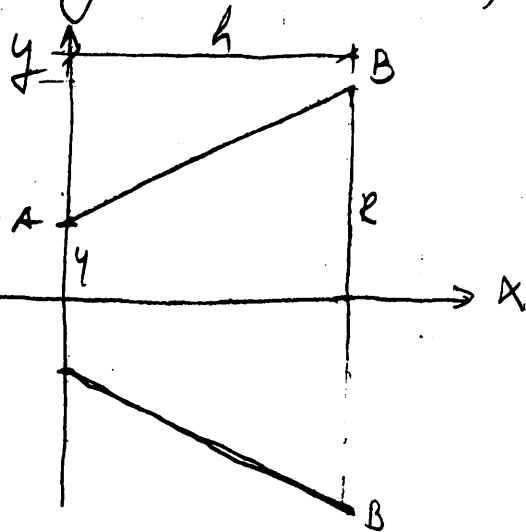
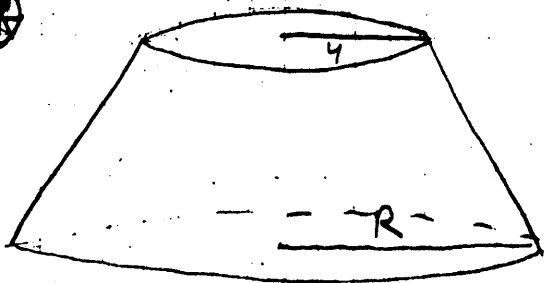
$$\int u \, dv = u \cdot v - \int v \, du$$

$$\int_a^b u \, dv = u \cdot v \Big|_a^b - \int_a^b v \, du$$

$$x \arctan x - \int \frac{x \, dx}{x^2+1} = x \arctan x - \frac{1}{2} \int \frac{dt}{t} =$$

$$x^2+1=t \quad 2x \, dx = dt$$

$$= x \arctan x - \frac{1}{2} \ln t = x \arctan x - \frac{1}{2} \ln(x^2+1)$$

$$A(0, y); B(h, R)$$

$$y - y_1 = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} \cdot (x - x_1)$$

$$y - y = \frac{R - y}{h} \cdot x$$

$$y = \frac{R - y}{h} \cdot x + y$$

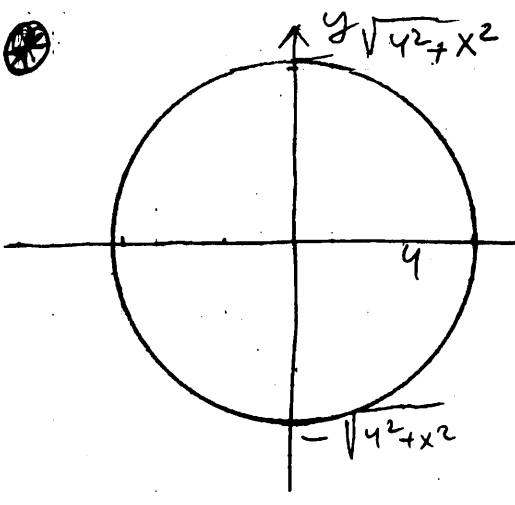
$$V = \pi \int_0^h f(x)^2 \, dx = \pi \int_0^h \left(\frac{R - y}{h} x + y \right)^2 \, dx =$$

$$= \pi \int_0^h \left(\frac{R - y}{h} \right)^2 \cdot x^2 + 2y \frac{R - y}{h} \cdot x + y^2 \, dx =$$

$$= \pi \left(\frac{h^3}{3} \cdot \frac{(R - y)^2}{h^2} + 2y \cdot \frac{R - y}{h} \cdot \frac{h^2}{2} + y^2 \cdot h \right) =$$

$$= \pi \cdot h \left(\frac{R^2 - 2Ry + y^2}{3} + 2yR - 2y^2 + y^2 h \right) =$$

$$= \frac{\pi h}{3} (R^2 - 2Ry + y^2 + 3yR - 3y^2 + 3y^2) = \frac{\pi h}{3} (R^2 + Ry + y^2)$$

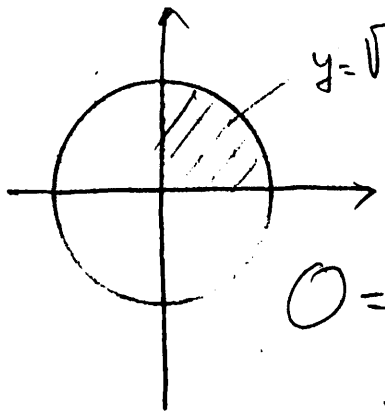
$$x^2 + y^2 = y^2$$

$$y = \pm \sqrt{y^2 - x^2}$$

$$V = \pi \int_a^b (\sqrt{y^2 - x^2})^2 dx =$$

$$= \pi \int_a^b y^2 - x^2 dx = \pi \int_a^b y^2 dx - \int_a^b x^2 dx =$$

⊗ ОБИЧ КРУГА

$$x^2 + y^2 = R^2$$

$$y = \sqrt{R^2 - x^2}$$

$$y' = \frac{-x}{\sqrt{R^2 - x^2}}$$

$$\sqrt{1 + y'^2} = \frac{R}{\sqrt{R^2 - x^2}}$$

$$y'^2 = \frac{x^2}{R^2 - x^2}$$

$$1 + y'^2 = \frac{R^2}{R^2 - x^2}$$

$$O = 4 \cdot \int_0^R \frac{R}{\sqrt{R^2 - x^2}} dx = 4R \int_0^R \frac{dx}{\sqrt{R^2 - x^2}} =$$

$$= 4R \arcsin \frac{x}{R} \Big|_0^R = 4R \frac{\pi}{2} = \underline{2R\pi}$$

⊗ ПОВРШУНА КРУГА

$$P = 4 \int_0^R \sqrt{R^2 - x^2} \cdot dx \left[\begin{array}{l} x = R \cos t \\ dx = -R \sin t dt \end{array} \right] \left. \begin{array}{l} x=0 \quad t=0 \\ x=R \quad t=\frac{\pi}{2} \end{array} \right| =$$

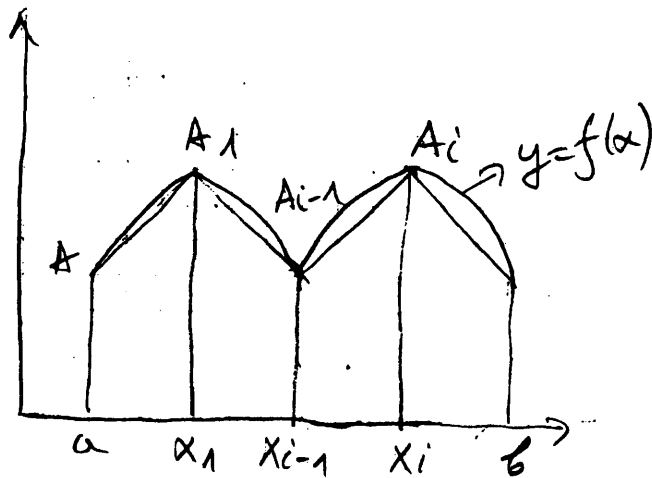
$$= 4 \int_0^{\pi/2} \sqrt{R^2 - R^2 \sin^2 t} \cdot R \cdot \cos t dt = 4 \int_0^{\pi/2} R \cdot \sqrt{1 - \sin^2 t} \cdot R \cdot \cos t dt =$$

$$= 4R^2 \int_0^{\pi/2} \cos^2 t dt = 4R^2 \left(\frac{t}{2} + \frac{\sin 2t}{4} \right) \Big|_0^{\pi/2}$$

$$= 4R^2 \left[\frac{1}{2} \left(\frac{\pi}{2} - 0 \right) + \frac{1}{4} (\sin \pi - \sin 0) \right] = 4R^2 \frac{\pi}{4} = R^2 \pi$$

ДУЖИНА ЛУКА КРИВЕ

28

\widehat{AB} - лук криве $y=f(x)$
 \widetilde{AB} - изломана линија
 $s(\widehat{AB}) = s(\widetilde{AB})$

$$\widetilde{AB} = \bigcup_{i=1}^n A_{i-1} - A_i \Rightarrow s(\widetilde{AB}) = \sum_{i=1}^n s(A_{i-1} - A_i) \stackrel{1.7}{\Rightarrow}$$

$$\Rightarrow f(x_i) - f(x_{i-1}) = f'(\xi_i) \Delta x_i$$

$$s(\widehat{AB}) = \int_a^b \sqrt{1 + f'^2(x)} dx, \text{ ако је непрекиута на } [a, b]$$

ТАЧКА НАГОМИЛАВАЊА

Def. Број a је тачка нагомиланања скупа $S \in \mathbb{R}$ ако:

$$(\forall \varepsilon > 0) (\exists s \in S, s \neq a) |s - a| < \varepsilon$$

Тер. a је тачка нагомиланања скупа S

ако: $(\exists x_n, x_n \in S, x_n \neq a)$ такво да је $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = a$

Тер. a је тачка нагомиланања скупа S

ако се у $\forall \varepsilon$ -околини тачке a налази бесконачно много чланова скупа S .

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n \stackrel{\text{def}}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} S_n$$

$$S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n \quad n\text{-wrti tapgygana}$$

$$S_n = \sum_{i=1}^n a_i \quad \text{cyfa peya } \sum_{i=1}^n a_i$$

$$\lim_{b \rightarrow \infty} \int_1^b \frac{dx}{x^2 + 2x + 3} = \lim_{b \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{2}} \arctg \frac{x+1}{\sqrt{2}} \Big|_1^b$$

$$= \lim_{b \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{2}} \left(\arctg \frac{b+1}{\sqrt{2}} - \arctg \frac{2}{\sqrt{2}} \right) =$$

$$= \lim_{b \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{2}} \arctg \frac{b+1}{\sqrt{2}} - \lim_{b \rightarrow \infty} \arctg \sqrt{2} =$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{\pi}{2} - \arctg \sqrt{2}$$

$$\int_1^{+\infty} \frac{dx}{x^2 + 2x + 3}$$

ИНТЕГРАЛЬНЫЕ ФОРМУЛЫ

$$\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C$$

$$\int \frac{dx}{x} = \ln|x| + C$$

$$\int \sin x dx = -\cos x + C$$

$$\int \cos x dx = \sin x + C$$

$$\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -\operatorname{ctg} x + C$$

$$\int \frac{dx}{\cos^2 x} = \operatorname{tg} x + C$$

$$\int \operatorname{sh} x dx = \operatorname{ch} x + C$$

$$\int \operatorname{ch} x dx = \operatorname{sh} x + C$$

$$\int \frac{dx}{\operatorname{ch}^2 x} = \operatorname{th} x + C$$

$$\int \frac{dx}{\operatorname{sh}^2 x} = -\operatorname{cth} x + C$$

$$\int e^x dx = e^x + C$$

$$\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C$$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - x^2}} = \arcsin \frac{x}{a} + C$$

$$\int \frac{dx}{a^2 + x^2} = \frac{1}{a} \operatorname{arctg} \frac{x}{a} + C$$

$$\int \frac{dx}{a^2 - x^2} = \frac{1}{2a} \ln \left| \frac{a+x}{a-x} \right| + C$$

$$\int \frac{dx}{x^2 - a^2} = \frac{1}{2a} \ln \left| \frac{a-x}{a+x} \right| + C$$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{a^2 + x^2}} = \ln(x + \sqrt{a^2 + x^2}) + C$$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{x^2 - a^2}} = \ln(x + \sqrt{x^2 - a^2}) + C$$

ИЗВОДЫ ФОРМУЛ 30

$$(C)' = 0$$

$$(x)' = 1$$

$$(x^n)' = nx^{n-1}$$

$$\left(\frac{1}{x}\right)' = -\frac{1}{x^2}$$

$$\frac{1}{x^n} = -\frac{n}{x^{n+1}}$$

$$(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$$

$$(e^x)' = e^x$$

$$(a^x)' = a^x \ln a$$

$$(\ln x)' = \frac{1}{x}$$

$$(\log_a x)' = \frac{1}{x \ln a}$$

$$(\sin x)' = \cos x$$

$$(\cos x)' = -\sin x$$

$$(\tan x)' = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$(\cot x)' = -\frac{1}{\sin^2 x}$$

$$(\operatorname{arcsin} x)' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$(\operatorname{arccos} x)' = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$(\operatorname{arctan} x)' = \frac{1}{1+x^2}$$

$$(\operatorname{arccot} x)' = -\frac{1}{1+x^2}$$